

Pismo

JE. Ministra skarbu

Dra WITOLDA KORYTOWSKIEGO

do

Panów Przewodniczących Komitetów wyborczych,
Burmistrzów w miastach

Podgórze, Wieliczka, Bochnia.

Wielmożny Panie!

Zapytany przez Wielmożnego Pana i grono obywateli tamtejszych imieniem Komitetu przedwyborczego miasta, czy przyjąłbym Wasz mandat poselski do Rady państwa, oświadczyłem, że mandat ten uważałbym za prawdziwy zaszczyt i uznanie, jeżeli nie zasług, to najlepszych chęci i pracy mojej około sprawy publicznej.

Przyjąłbym go chętnie i wdzięcznie. Nie mogę też zataić, że mandat poselski ułatwiłby niepospolicie moje zadanie, skoro rząd, którego mam zaszczyt być członkiem, chce być szczerze parlamentarnym i w ścisłej łączności z parlamentem rozwiązywać trudne zadania, jakie go już w najbliższej przyszłości czekają.

Czeka go ugoda z Węgrami, od której zależy pozyskanie i utrwalenie na szereg lat korzystnych warunków dla całej naszej pracy i przedsiębiorczości na polu rolnictwa, przemysłu i handlu. Domagają się także załatwienia inne ważne kwestye, od których dobrego rozwiązania zależy zgoda i harmonia społeczna.

Są to zadania tak wielkie i tak trudne, że tylko rząd, oparty na zaufaniu parlamentu i ogółu ludności, może je skutecznie spełnić. Jest też zamiarem rządu, a tem samem i moim, zaufanie to nie tylko utrzymać, ale i wzmocnić.

Chętnie stanąłbym na zgromadzeniach przedwyborczych miast Podgórze, Wieliczki i Bochni, w których kandydaturę moją postawiono, ażeby z Panami Wyborcami osobiście się zetknąć i zadziżyć ten bezpośredni węzeł, który powinien łączyć wyborców z ich posłem.

Ważne i liczne prace przygotowawcze do bliskiej już Rady państwa, a w szczególności rokowania z rządem węgierskim, zajmujące może najwięcej właśnie ministra skarbu, nie pozwalają mi niestety w obecnej chwili zamiaru tego spełnić i choć na kilka dni wydalę się z Wiednia. Dlatego udaję się do Wielmożnego Pana z uprzejmą prośbą, abyś w obec Panów Wyborców zechciał mnie w tym względzie usprawiedliwić, a zarazem być w obec nich tłumaczem tych przekonań i uczuć, którym w piśmie tem daję wyraz.

Opinia w kraju śledzi z wielką uwagą, ale może i z większym spokojem niż gdzie-

indziej, przebiegu wspomnianych właśnie rokowań o ugodę z Węgrami. Obok ufności w konsekwencyę postępowania rządu, oraz przekonania o sile stanowiska Austrii w ugodzie, przyczynia się do tego spokoju niewątpliwie i nie najmniej okoliczność, że Polacy w przeszłości złączeni byli niejednokrotnie z Węgrami ścisłymi wężłami, a ich społeczny rozwój szedł podobnymi drogami jak z tamtej strony Tatr i Karpat, że więc może więcej od innych narodów posiadają zrozumienia dla właściwości i drażliwości swych sąsiadów.

Znane jest stanowisko, jakie Rząd w tej kwestyi zajmuje. Spadek, jaki objęliśmy w tym względzie, nie był zbyt obiecujący. Od roku 1897 stosunek między obu państwami nie był uporządkowany w sposób przepisany konstytucyą, a obrót, jaki sprawa ugody wzięła od czasu zawarcia traktatów handlowych, zniwolił obecny gabinet do cofnięcia projektów ugodowych, umówionych w roku 1903 między pp. Koerberem a Szélllem, w ten sposób bowiem otwierała się, stosownie do zmienionego stanu rzeczy, droga do nowych, wszystkie kwestye ugodowe obejmujących rokowań. Od ośmiu miesięcy prowadzą oba rządy te rokowania w sposób bardzo wyczerpujący i — mogę to stwierdzić — na wskroś z obu stron lojalny.

Ugoda ma, wedle zapatrywań obu rządów, mieć, ile możności, cechę większej niż dotąd stałości; ma z jednej strony dać każdemu z obu państw może nieco więcej gospodarczej samodzielności, z drugiej jednak oprzeć wszystkie zasadnicze punkty wspólności na silniejszej, niż dotąd, podstawie. Większa samodzielność ekonomiczna, do jakiej Węgrzy dążą, ma przez usunięcie, a przynajmniej zmniejszenie punktów wzajemnego tarcia, stać się narzędziem silniejszego i trwałszego niż dotąd politycznego zbliżenia.

Jakikolwiek rzeczy wezmą obrót, stosunek nasz do Węgier jest już w części ustalony do roku 1915, względnie 1917 przez traktaty handlowe, zawarte z zagranicą na podstawie wspólnego terytorium celnego. Po za tem mamy prawo, w razie niedojścia do skutku ugody, postąpić samodzielnie wedle własnego uznania. Moglibyśmy więc skorzystać z tej samodzielności w sposób, jaki nam wskazują interesy wyłącznie austriackie. Gdyby, ku naszemu najgłębszemu ubolewaniu, starania nasze, skierowane do zawarcia ugo-

dy, spełżyły na niczem, weszlibyśmy na wskazaną właśnie drogę z tem poczuciem, że przynajmniej nie zaniedbaliśmy niczego, co mogło się przyczynić do rozwiązania tego wielkiego zadania.

Czy ugoda przyjdzie do skutku, lub nie, trudno przewidzieć. Osobiście sędzę, że tak. Cały bowiem kierunek naszego dzisiejszego gospodarstwa światowego skłania państwa, często sobie zupełnie obce, do wzajemnych związków na polu ekonomicznym. O ileż więcej, odnosi się to do dwóch organizmów państwowych, złączonych ściśle, jak Węgry z Austrią, od wieków wężłem, nie ekonomicznym tylko, do organizmów, które pod niejednym względem wprost się wzajemnie uzupełniają. Ścisły związek, który łączy oba państwa od tak dawna, który tyle wspólnych im wytworzył interesów, nie może się chyba zerwać z powodu trudności znalezienia nowej dla niego formuły. Dla tego ja przynajmniej osobiście mam pełną nadzieję, że po przełamaniu niejednej trudności, mogącej stanąć nam jeszcze w poprzek, dojdziemy przecie do porozumienia, które się przyczyni do wzmocnienia i rozkwitu obu części. Utwierdza mnie w tej nadziei okoliczność, że wobec zdrowego politycznego zmysłu narodu węgierskiego, przesadne, realnej podstawy pozbawione żądania nie zdołają trwałych zapuścić korzeni. Pięknie brzmiące i na efekt obliczone frazesy, muszą i tu i tam w końcu ustąpić miejsca rozsądkowi i rozwadze.

Rząd austriacki nie jest w żadnym kierunku związany, ma pod każdym względem najzupełniej wolną rękę. Zgodzi się oczywiście tylko na układ, odpowiadający interesom Austrii i Monarchii. Już w najbliższych dniach otrzyma rząd węgierski operat, w którym w odpowiedzi na poczynione przezeń propozycye, wszystkie kwestye tyjące się ugody ekonomicznej będą rozpatrzone i już w formie konkretnych projektów ustaw ujęte. Na tej podstawie będą prowadzone dalsze układy. Nim jakikolwiek układ dojdzie do skutku, nie omieszka rząd z pewnością wysłuchać zdania kół rolniczych, przemysłowych, handlowych i rękodzielniczych. Ostateczne zaś słowo we wszystkich sprawach ugodowych wypowie parlament, wybrany na podstawie powszechnego prawa głosowania, w którym przecież z pewnością znajdują się przedstawiciele wszystkich kół i wszystkich warstw lu-

dnosci. W każdym razie odpowiem tradycyi Polaków w Austrii wyrażając oczekiwanie, że polscy posłowie dołożą wszelkich starań, by umożliwić ugodę sprawiedliwą i zdrową. Polacy i na przyszłość dbać będą niewzruszenie o mocarstwowe stanowisko Monarchii, w którego obronie występowali dotychczas we wszelkich okolicznościach, z całym naciskiem i, jak się pochlubić mogą, nie bez powodzenia. Poprą więc rząd w jego staraniu o ochronę interesów austriackich w ścisłej harmonii z interesami Monarchii. Z temi zaś interesami są interesy kraju naszego zawsze i zupełnie zgodne. O potrzebie poświęcenia interesów kraju, nie może przytem być mowy. Troška więc wszelka w tym względzie pozbawiona jest podstawy i może wpływać tylko z nieznanomości stosunków.

W słowach powyższych dotknąłem najważniejszego zadania, które rozwiązać przyjdzie nowej, na szerokiej podstawie wyborczej powstałej Izbie poselskiej. Zadań tych mamy przed sobą wiele, a każde z nich dotyka także najważniejszych interesów Galicyi.

Przyjmując kandydaturę w okręgu wyborczym trzech miast galicyjskich, uważam za wskazane moje stanowisko w obec tych interesów dokładniej określić.

Szeroki program ekonomiczny, jaki sobie Rząd zaraz na wstępie swego urzędowania zakresił, stawia na pierwszym miejscu podniesienie tych krajów, którym zbiegiem niefortunnych okoliczności nie udało się dorównać innym szczęśliwszym.

Kraj nasz na wielu polach: szkolnictwa, komunikacyi, a w szczególności urządzeń sanitarnych pozostał w tyle za innymi i mimo największych wysiłków trudno mu będzie sprostać im bez pewnej pomocy ze strony państwa. W tej mierze może liczyć na moje energiczne i stałe współdziałanie w ramach, zakreślonych równowagą budżetu. Już przy użyciu przewyżek budżetowych z roku 1905 starałem się skierować obfitsze środki, których kasom państwowym dostarczyła korzystna konjunktura gospodarza, ku natychmiastowemu zaspokojeniu najpilniejszych potrzeb ogólnych, a tem samem i krajowych na tych polach. Zarządzenie to zaś spotkało się z niepodzielnym uznaniem wszystkich stronnictw Rady państwa.

Dalszym dowodem tej dążności jest postanowiona już budowa całego szeregu klinik i instytutów naukowych, tudzież poparcie działania kraju w zakresie budowy kolei lokalnych. I tu wspomnieć muszę znakomitego mego poprzednika i mistrza, którego niespożyta pozostanie zasługa przełamanie długo panującej zasady, jakoby państwo w Galicji kolei budować nie powinno. Przez umożliwienie budowy kolei transwersalnej stworzył Dunajewski podstawę do ukształtowania całej sieci kolejowej w kraju.

Uzdrowienie finansów krajowych jest jednym z zadań, którego rozwiązanie będzie przedmiotem pracy Rady państwa już w przyszłej kadencji. Położenie finansowe Galicji okaże bodaj najwymowniej konieczność tejże reformy. Nie bez uczucia pewnej dumy stwierdzić mogę, że właśnie nasz Sejm odznacza się niezwykle wytrawną i ogłębłą gospodarką skarbową. Jeśli mimo to zmuszony był świeżo podnieść znowu dodatki do podatków; jeśli z matematyczną ścisłością obliczyć można chwilę, w której zabraknie mu normalnego pokrycia dla rosnących wydatków na cele cywilizacyjne i gospodarcze, to trudno o lepszy dowód, że stan obecny nie da się utrzymać, że kraj musi uzyskać nowe, obfite źródło dochodów. Mnie właśnie przypadło w udziale zadanie przeprowadzenia tak u nas, jak i w innych krajach koronnych, tej doniosłej akcji. Długoletnia działalność moja w kraju na stanowisku kierownika administracji skarbowej daje mi otuchę, że do tego zadania przystępuję ze znajomością potrzeb Galicji i jej ludności. Mogę w tym względzie powołać się na ostateczne, z taką korzyścią społeczną dla ludności, a materialną dla skarbu krajowego dokonane uregulowanie sprawy propinacyjnej, w którym mi danem było uczestniczyć.

Działając w ten sposób na rzecz krajów mam przekonanie, że spełniam tem samem obowiązek swój wobec państwa. Wszelkie wzmocnienie krajów koronnych uważam także za wzmocnienie państwa, a wielkim według mnie jest błędem mniemanie, że silna władza centralna i zdrowy samorząd nawzajem się wykluczają. Może tak być w teorii, ale w rzeczywistości — a z tą przedewszystkiem liczyć się musi polityk — tworzą one organiczną całość. Właśnie siła członków wzmacnia się całości, a więc kardynalnym zadaniem rozumnej polityki jest wzmacnianie siły krajów dla osiągnięcia wspólnych celów państwowych.

Powtarzając znane zdanie, że Galicja jest krajem rolniczym, nie myślę wcale, iż rolnictwo doszło u nas do tego stopnia rozwoju, na którym stanąć może i powinno. Tysiące morgów nienżytków wszelkiego rodzaju czekają kultury i trzeba wysiłku jednostek i kraju, a hojnej pomocy państwa, by je do użytku doprowadzić. Rzecz to ważna nie tylko dla rolnika, ale dla mieszczaństwa, urzędnika, robotnika. Kraj nasz mógłby i musi podwoić i potroić produkcję bydła, mieszkaniem swym dostarczyć taniego mięsa, a przez wywóz poprawić swój bilans handlowy. Nieznośna drożyzna środków spożywczych wymaga rychłej i energicznej pomocy. Także i przygotowana już reforma podatku domowo-czynszowego ma na celu alżyć mieszczaństwu ciężaru, a więc poprawić jego byt.

Dzisiaj już pochłubić się możemy zdobyczą, która jeden z najważniejszych postulatów kultury krajowej przeniosła ze sfery projektów na grunt rzeczywistości. W toku ogólnej w państwie szerokiej akcji około regulacji rzek i zabudowania potoków górskich przyszła do skutku ustawa o regulacji naszych rzek i potoków, uchwalona na ostatniej sesji sejmowej. Ustawa ta, której ogłoszenie niebawem nastąpi, przeznacz

łącznie z ustawą z roku 1901 z górą 50 milionów koron z funduszy państwowych na cel, którego doniosłość uznał od dawna cały kraj. Z żywiołu zniszczenia mają w ciągu lat kilkunastu nasze rzeki zamienić się w potężny czynnik nie tylko kultury rolniczej, ale także produkcji przemysłowej, przez racjonalne użycie sił wodnych.

Z urzędu swego powołany byłem do współdziałania w tem wielkim dziele, które zresztą bynajmniej nie zanika jeszcze całej naszej działalności na tem polu. Poza ramami powyższych ustaw postanowiono już przeprowadzenie wielkiego kompleksu robót wodnych, mających na celu ochronę Krakowa i Podgórza przed peryodycznymi zalewami, dalej asanację tych dwóch miast i uszlachetnienie Wisły. W kompleks ten wchodzi: rozpoczęta już regulacja Rudawy, regulacja jednej z kanalizacji drugiej części Wisły w obrębie tych dwóch miast, tudzież regulacja Wilgi. W dalszym związku z tem pozostaje nowe połączenie Podgórza z Krakowem przez budowę trzeciego mostu na Wiśle.

Ważną wreszcie dla naszego rolnictwa rzeczą jest dokonane co tylko, zgodnie z inicjatywą w moim exposé finansowym z roku ubiegłego, podniesienie cen za remonty wojskowe, ustanowienie znacznych premij hodowlanych i utworzenie stadnin remontowych dla obrony krajowej.

Spotęgowanie produkcji rolniczej jest dźwignią zdrowego uprzemysłowienia kraju, bez którego o rzetelnym dobrobycie mowy być nie może.

Od dawna też starałem się o poparcie wszystkich środków praktycznych, do tego celu wiodących, a to w przekonaniu, że zwłaszcza w tej części kraju posiadamy wyborne w tym względzie warunki, w pierwszej linii inteligentnego i pilnego robotnika. W braku wielkiego przemysłu w kraju, zbierał on dotychczas uznanie dla swej pilności i inteligencji przeważnie za granicą, za Oceanem. Stworzyć mu pole działalności w kraju, a w obecnej fazie ułatwić mu ciężkie przejście rozumną ustawą emigracyjną, będzie jednym z naszych zadań w najbliższej przyszłości.

Doświadczenia państw zachodnich okazały, jak błędem było mniemanie, że rozwój wielkiego przemysłu dokonywa się tylko kosztem rękodzielni i rzemiosła. Przeciwnie, po chwilowym przesileniu, uprzemysłowienie kraju zaznacza się wszędzie odrodzeniem rękodzielnictwa.

Muszę tu podnieść jeden z głównych środków ułatwienia i przyspieszenia tego procesu: w przyszłej Izbie poselskiej wniosem ponownie projekt utworzenia centralnej kasy dla Stowarzyszeń, zmierzającej do dostarczenia Związkom rękodzielniczym i rolniczym obfitego a taniego kredytu. Instytucja ta posiada prócz tego wybitny cel społeczny: ma przyspieszyć tak pięknie w naszym kraju rozpoczęty ruch w kierunku asocjacji, ułatwić organizację jednostkom dziś z losem ciężko walczącym, dać im silną indywidualność zbiorową, a więc odporność i żywotność.

Mówiąc o poparciu słabszych ekonomicznie warstw społecznych, nie mogę pominąć milczeniem jednego jeszcze, niezmiernie ważnego zadania przyszłej Izby poselskiej: ubezpieczenia robotników na starość i na wypadek niezdolności do pracy, w ramach możliwości finansowej i specjalnych stosunków kraju naszego, które wymagają szczególnej w tej mierze ogłębności i ostrożności. Jest to postulat wskazany zdrową polityką socjalną, konieczny krok naprzód na drodze, na której austriacki parlament wyprzedził wiele innych w Europie.

Omawiając zadania przyszłości, potrącić musiałem poprzednio o zdobycze, już uzyska-

ne. Należy do nich sprawa uregulowania plac urzędniczych, w której mnie właśnie przypadła inicjatywa działania. Z kół tych, z których sam wyszedłem i do których sercem zawsze należę, doznałem z tego powodu tyle objawów uznania, że dziś nie pozostaje mi, jak zapewnić stan urzędniczy, iż we wszystkich innych, jego interesów dotyczących, a nierozwiązanych jeszcze sprawach, w pierwszym rzędzie w kwestyi oddłużenia, znajdzie we mnie równie gorącego i szczerego rzecznika.

Dobro salin naszych, a w pierwszej linii słynnych od wieków kopalni w Wieliczce i Bochni, zawsze mi bardzo leżało na sercu. Przez zasypianie próżni w kopalni wielickiej, a założenie nowego szybu w Bochni zapewniono istnienie i rozwój tych kopalni i miast na daleką przyszłość. Sprawa wodociągów i kanalizacji postąpiła już tak daleko, że urzeczywistnienie tych projektów nastąpi w najkrótszym czasie. Obok poprawy widoków awansu urzędników salinarnych uwzględniono w szerokiej mierze potrzeby robotników przez znaczne podwyższenie ich zarobku i przyznanie im prawa poboru materiału opałowego za niską cenę. Budowa łaźni i szpitala robotniczego w Wieliczce, oraz postanowiona już budowa domów robotniczych w Wieliczce i Bochni, przyczyni się niezawodnie do polepszenia bytu i warunków życia robotników salinarnych. Przyczyni się do tego także zniesienie dotychczasowych klas plaży i zaprowadzenie od 1 stycznia 1908 trzyletniego, automatycznego jej zwiększania się. Uwzględnione też będą potrzeby rzemieślników, zatrudnionych w salinach.

Obok zadań społecznych pozostaną w przyszłości niewątpliwie w pierwszym rzędzie narodowe. Polacy wszędzie tam, gdzie ich własny interes w grę wchodzi, gotowi byli zawsze i chętnie w sprawach narodowych podać rękę do porozumienia; tam zaś, gdzie chodzi o spory między trzecimi, działając pośrednicząco w duchu wyównywania różnic i uspokojenia. Żądali przytem, by wszelkie zmiany w narodowym stanie posiadania następowały tylko na podstawie rzeczywistego porozumienia i by żadnemu narodowi nie odbierano przeciw jego woli narodowych praw, w których historycznym posiadaniu się znajduje. Tych zasad, które umożliwiły im dotychczas przy pracy rzetelnej i wspólnej z resztą ludów Monarchii wzmacniać swą narodowość i zachować właściwości swej starodawnej cywilizacji, trzymać się będą niewątpliwie i nadal ku dobru kraju i państwa.

Jestem głęboko przekonany, że na tle tej pracy możliwym jest ku wspólnemu dobru porozumienie się z narodem od wieków wspólny z nami kraj ten zamieszkującym, i że mimo wszelkich nieporozumień przeszłości, a mianowicie pożałowania godnych zajęć w ostatnich czasach, klub ruski w przyszłej Radzie państwa w sprawach Monarchii i interesów ekonomicznych, kraju dotyczących, pójdzie równoległe z przedstawicielami narodu polskiego.

Od stawiania ogólnego programu wyłączenie politycznego wstrzymuje mnie niechęć, jaką zawsze odczuwałem do pustych, choćby dźwięcznych haseł i formułek. W całym życiu i działalności swojej byłem zawsze i jestem nieprzyjacielem jałowych walk i waśni wyznaniowych, klasowych i stronnicych, które niszczą owoce sumiennej pracy.

Oparty na tradycjach ojców naszych, którym już w zamierzonych wiekach obce były wszelkie nienawiści rasowe i konfesyjne, w głębokim przywiązaniu do wiary przodków, znajdowałem zawsze źródło szacunku dla innych wyznań i obrządków.

Te tradycje zresztą tak głębokie w naszym społeczeństwie zapuściły korzenie, że wśród nas każdy obcy nawet bezpiecznym i swobodnym się czuje, a pożałowania godne wybryki nietolerancji konfesyjnej, jakie gdzieś indziej i teraz jeszcze się pojawiają, u nas uważać można jako zupełnie wykluczone.

Wszystkim zdrowym narodom właściwy konserwatyzm starałem się zawsze łączyć z zrozumieniem potrzeb społecznych. Nakreślony powyżej program realnej pracy dowodzi, że w takim konserwatyzmie jest miejsca dościsłe dla rzetelnego postępu w myśl zasady, że każdy zastój jest cofaniem się.

Że, jeśli będę wybrany, wstąpię do Koła polskiego, którego bezwarunkową solidarność z głębi przekonania uznaję, zbyteczna podkreślać, tak jak wobec politycznego wyrobienia polskich wyborców zbyteczna tłumaczyć solidarności tej potrzebę i ważność. Solidarność Koła, zdawna przedmiot zazdrości ze strony obcych, a cel niegdyś pocisków ze strony swoich, stała się dziś elementarną zasadą polskiej polityki w Austrii, zasadą tak zakorzenioną, że próby wyrwania jej z naszej wiary politycznej straciły już moc wewnętrzne przekonania i nadzieje zewnętrznego powodzenia. Nie mało się do tego przyczynił ubiegły rok pracy parlamentarnej, kiedy wśród powszechnego w Izbie poselskiej rozbitcia, solidarne Koło polskie nie tylko pracom nad reformą wyborczą nadało kierunek zgodny z autonomicznymi aspiracjami i praktycznymi potrzebami kraju, ale w ciągu sesji, w której, zdawało się, dla żadnej innej ważniejszej sprawy miejsca i czasu nie będzie, umiało urzeczywistnić cały szereg doniosłych postulatów krajowych, jak upaństwowienie kolei północnej, reformę ksiąg gruntowych, ustawę naftową i wiele innych, przygotować grunt dla ważnych reform autonomicznych, które przeprowadził Sejm na ostatniej sesji.

Mam silne przekonanie, że na podstawie tej niezłomnej solidarności będzie Koło polskie prowadziło w nowej Radzie państwa tę samą politykę, którą się dotychczas kierowało. Strzegąc interesów narodowych i krajowych będzie zawsze pamiętało o obowiązkach wobec czcigodnej Dynastji, której naród polski w Galicji zawdzięcza długie lata spokojnego postępu, nie zapomni o obowiązkach wobec państwa, w którym polskość znalazła możliwość narodowego i cywilizacyjnego rozwoju. Koło polskie będzie w nowej Izbie, jak dotychczas ostoją sprawiedliwości i zmysłu państwowego, podporą Monarchii, oraz praw i siły krajów; dane mu będzie pracować z powodzeniem dla dobra Państwa, a na pożytek kraju.

Oto w najogólniejszych zarysach podstawa, na której opiera się prośba moja o zaufanie Wyborców, oto kierunek, w jakim dotychczas postępowałem i nadal postępować będę.

Sąd, czy moja dotychczasowa działalność publiczna była w swych skutkach dla państwa i kraju pożyteczna, lub nie, — nie do mnie należy. To wszakże chyba z niej wynika dla ludzi dobrej woli, że jak to już na wstępie wspominałem, sigając po mandat, nie kieruję się żądzą zaszczytów bez pracy, nagród bez zasługi. Mandat, jeśli mi go Państwo powierzy, będzie dla mnie z pewnością zaszczytem i nagrodą, ale także i przedewszystkiem środkiem do dalszej pracy dla dobra państwa i kraju, będącem do szukania wedle siły moich zasług około rzeczy publicznej.

Zechciej Wielmożny Pan przyjąć wzywania mego prawdziwego poważania.

W Wiedniu, 9 maja 1907 r.

Witold Korytowski.

Drobne ogłoszenia

od wyrazu petitom 3 halery, tustym
petitom 4 halery.

Pożyczki

zabawia za kondyktm i bez kondyktu dla P. T. urzędników, oficerów w ogólności, profesorów, wielkiego duchowieństwa, naukowców, notaryuszy, lekarzy, adwokatów i aptekarzy.

Reprezentacja „Beamten-Vereinu“
we Lwowie, ul. Kopernika 1. 28.

Willa na Wulce

obejmująca większe mieszkanie, stajnie etc. i dwumorgowy ogród do sprzedaży lub do wdzierżawienia. Wiadomość: Biuro dzienników Sokołowskiego, Pasaż Hausmana 9.

Zakład wodoleczniczy i Sanatorium
Dra KUPCZYKA
specjalista chorób nerwowych
KRAKÓW, Szujskiego 11.

Poszukuje się kupna
STARYCH MEBLI mahoniowych
ale w dobrym stanie.

Zgłoszenia pod „Meble“ Biuro ogłoszeń,
Pasaż Hausmana 9, Lwów.

Obwieszczenie.

Niniejszem zawiadamia się, że „Towarzystwo Ezras Israel w Danajowie“ zostało mecą § 29 statutu rozwiązane.

Przewodniczący
S. Chaim Wuhl.

Slabosć męską skutki szczególnie tajnych grzechów młodości, oraz innych nadużyć niszczących zdrowie, jak pewno i trwale usunąć można jedynie w licznych wydaniach rozpowszechniona już książka ilustrowana Dra Retau's Ochrona własna. Cena wydania polskiego 2 kor. Tysiące znalazło w niej objaśnienie swych cierpień a za użyciem kuracji w książce tej zaleconej, zupełną swą siłę męską odzyskało. Za nadesłaniem franko należytości otrzyma się książkę w kopercie franko przez Magazyn Wydawnictwa R. F. BIEREY w Lipsku (Verlags-Magazin Leipzig, Neumark 21 (w Niemczech).

Beim Dragonerregimente Nr. 9 in Lemberg (Wulkakaserne) ist ein Grösseres Quantum ausser Gebrauch gesetzter Montur-Rüstungs- und Reitzeugsorten in zerstücktem Zustande zum Verkaufe bereitgestellt. Reflektanten wollen ihre Offerte bis längstens 23 Mai 1907, 12 Uhr Mittags an das Dragonerregiment Nr. 9, Lenartowicza Nr. 23, einreichen.

Später einlangende Offerte können nicht berücksichtigt werden.

JUŻ WYSZEDŁ NOWY

ważny od 1 maja 1907

KURIER KOLEJOWY

po 35 hal. za egzemplarz z przesyłką pocztową.

Główny skład S. Sokołowski Lwów, Pasaż Hausmana 9.

Do nabycia we wszystkich księgarniach i trafikach.

Ogłoszenie.

Powiatowa Kasa oszczędności w Ropczycach obniża z dniem 1 lipca 1907 stopę procentową od wkładek oszczędności, tak od dawniej złożonych jako też i od nowych z 4½% na 4%, przyczem opłacać będzie podatek rentowy jak dotychczas z funduszów własnych.

Ropczyce, dnia 10 maja 1907.

Dyrekcya.

Ogłoszenie.

Dnia 21 maja 1907 o godzinie 3 południu odbędzie się w lokalu p. Jakóba Liebera pod l. sp. 5 w Turce nad Stryjem w obecności c. k. notaryusza:

I. Zwyczajne Walne Zgromadzenie

członków nowo założonego „Towarzystwa eskontowego w Turce nad Stryjem, stowarzyszenia zarejestrowanego z ograniczoną poręką“ (Eskompte-Verein in Turka am Stryj, registrirte Genossenschaft mit beschränkter Haftung).

Porządek dzienny:

Wybór Dyrekcji z dwóch członków składać się mającej.
Turka, dnia 10 maja 1907.

Członkowie założyciele:

Wolf Stieglitz m. p.

Mendel Bleich m. p.

Najwięcej rozpowszechnione pismo ilustrowane dla kobiet

Tygodnik Mód i Powieści.

W dziale literackim pomieszcza: Nowele, Sprawozdania krytyczne z literatury własnej i obcej, Artykuły w kwestyach społecznych, Korespondenye z głównych ognisk życia europejskiego i t. p.

W dziale mód co tydzień: Rycinę kolorowaną mód paryskich i arkusz rysunków z wzorami sukien, okryć, węgła strojów kobiecych. Co miesiąc: Wielki arkusz z krojami i wzorami robót i kilka razy: Fasony z bielizki, nadsyłane wprost z Paryża, z odpowiednim objaśnieniem. Co tydzień dział praktyczny p. t.: Poradnik dla kobiet w mieście i na wsi, zawierający informacje: Z dziedziny higieny wedle ostatnich zapatrywań, nauki, dział pedagogiczny, dział technologii gospodarskiej i przemysłu domowego.

Część kulinarna czyli gospodarska prowadzona przez p. Paulinę Szumlańską.

Informacje dotyczące bieżącego zainteresowania i popytu pracy dostępnej kobiecie.

Prenumeratę na Lwów i Galicyę przyjmuje:

EKSPEDYCJA „TYGODNIKA MÓD I POWIEŚCI“

Lwów, Pasaż Hausmana 9.

we Lwowie kwartalnie **3 K.** na prow. z przesyłką pocztową **3 K. 60 h.**

Numerat okazowe i prospekta gratis.

Miastowe Biuro

c. k. austr. Kolei Państwowych we Lwowie

Pasaż Hausmana 9.

Wydaje:

BILETY ZESTAWIALNE (Fahrscheinhefty) kombinowane-okrężne (Bundreise) i powrotne do wszystkich i ze wszystkich znaczniejszych miejscowości Europy z ważnością 45—60 i 90 dni i opustem od 12—35 procent od cen normalnych.

BILETY KARTONOWE zwykle do wszystkich stacji w kraju i zagranicą.

Na obecnym sezon poleca się zeszyty jazdy powrotne z odpowiednim opustem do wszystkich miejscowości południowych jak: Biaritz, Fiume (Abhazy), Wenecja (Lido), Triestu, Capri, Neapolu, Nizzei, Florencji, Rzymu etc.

Do Karlsbadu, Wrocławia, Brodna, Lipska, Berlina, Bromy, Hamburga, Paryża z ważnością 45—60 i 90 dni.

Do Wiednia z ważnością 45 dni.

Sprzedż wszelkich rozkładów jazdy i przewodników.

Zamówione bilety na prowincję wysyła się za zaliczką pocztową lub też za pośrednictwem odnośnej stacji kolejowej.

Przy zamówieniu biletu zestawialnego należy nadesłać 4 koron zadatku i podać dzień od którego bilet ma być ważnym.

Na wszystkie

bez wyjątku PISMA CODZIENNE miejscowe, zamiejscowe, wiedeńskie, zagraniczne, TYGODNIKI, PISMA HUMORYSTYCZNE, ILLUSTRACJE ARTYSTYCZNE, MODY, ZURNALE, przyjmuje prenumeratę z dostawą w miejscu lub wysyłką na prowincję po cenach redakcyjnych - - - - -

Ajencya dzienników i ogłoszeń St. Sokołowskiego

Lwów, Pasaż Hausmana 9.

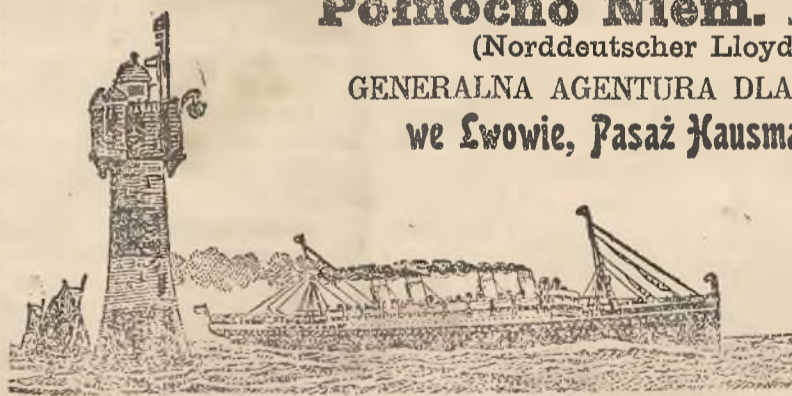
Ogłoszenia do wszystkich pism najtaniej.

Północno Niem. Lloyd,

(Norddeutscher Lloyd)

GENERALNA AGENTURA DLA GALICYI

we Lwowie, Pasaż Hausmana 9.

Bezpośrednie połączenia przewozowe cesarskimi-pospiesznymi i pocztowymi parostatkami:

Do Stanów Zjednoczonych Ameryki:

(Newego Yorku, Baltimore, Galveston)

Kanady; Brazylii; Argentyny (Buenos Aires).

Australii; Japonii; Chin etc.

Bilety kolejowe do każdej stacji Północ. Ameryki.

Karty okrężne do jazdy „Na około świata“.

Wszelkich wyjaśnień w sprawach podróży tak lądowych jak i morskich udziela i bilety sprzedaje:

Generalna Agentura Półn. niem. Lloyd we Lwowie,
Pasaż Hausmana 9.